

ANALÝZA

23. 6. 2020

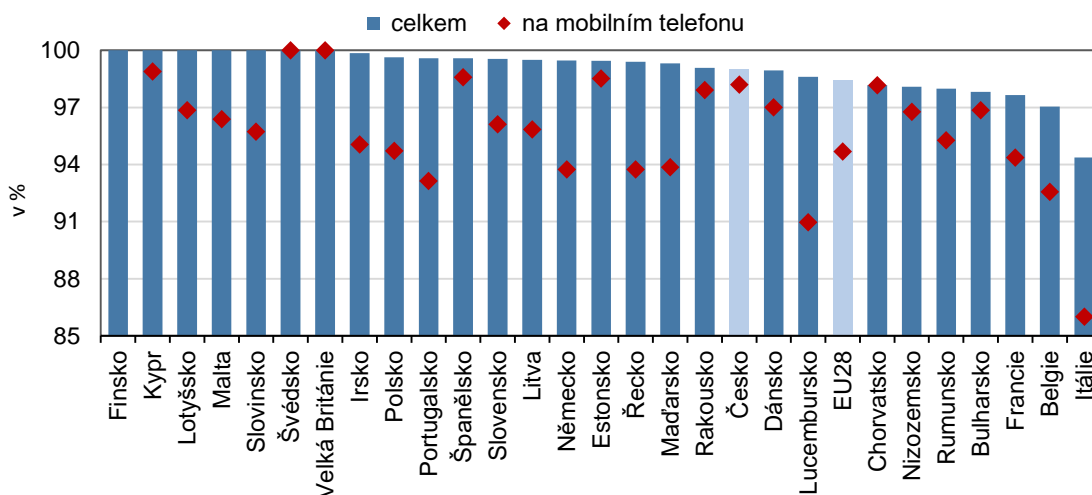
Využívání informačních a komunikačních technologií studenty – 2019

Informační a komunikační technologie (ICT), zejména internet a mobilní zařízení, jako jsou mobilní telefony, notebooky a tablety, se staly nedílnou součástí života mladých lidí, a to jak ve školním prostředí, tak i mimo něj. Výběrové šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci (VŠIT) provedené ČSÚ v roce 2019 ukázalo, že téměř 100 % českých studentů¹ používá internet, počítač nebo chytrý mobilní telefon. Použití ICT pro mimoškolní aktivity je pak u studentů spojeno se sledováním videoklipů, poslechem hudby, používáním sociálních sítí nebo posiláním zpráv.

Podíl studentů využívajících některé formy ICT v Česku stále meziročně roste, ačkoliv růst není v posledních letech již tak výrazný, jako v případě podílu za celou populaci. To je dáno podstatně vyššími počátečními hodnotami u studentů než u jednotlivců celkem. Drtivá většina českých studentů, konkrétně 99 %, během posledních 3 měsíců alespoň jednou použila internet, 92,4 % dokonce několikrát během jednoho dne. Pro srovnání, několikrát za den otevře internetový prohlížeč pouze 44,4 % celkové populace.

Mezi ostatními evropskými studenty je situace podobná jako v Česku, v členských zemích EU se v posledních 3 měsících k internetu připojilo v průměru 98,4 % procent studentů. Pouze v jediné zemi internet použilo méně jak 95 % studentů, a to v Itálii. V sedmi evropských zemích používá internet dokonce 100 % studentů.

Graf 1: Použití internetu studenty (v posledních 3 měsících); 2019

Zdroj: Eurostat

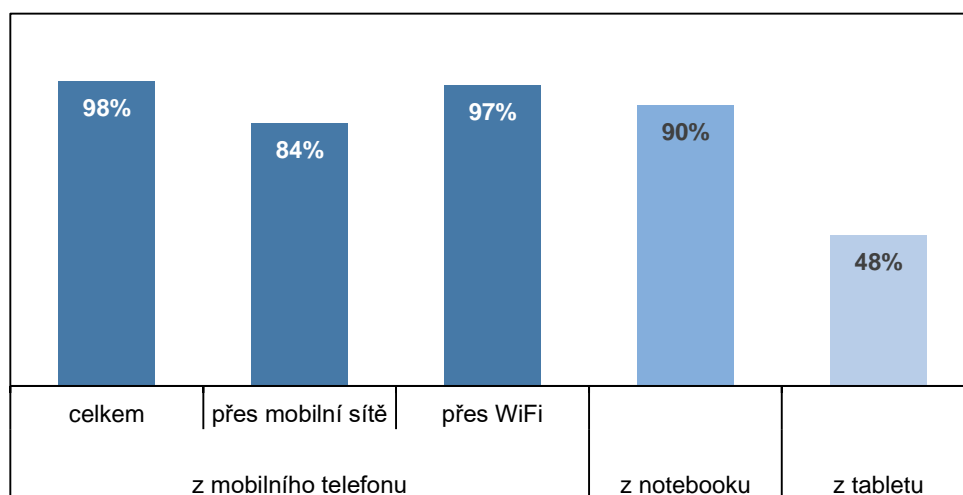
¹ Osoby ve věku 16+, které uvedly studium jako svoji převažující ekonomickou aktivitu, zahrnutí jsou studenti středních škol, učilišť, vyšších odborných i vysokých škol.

ANALÝZA

K vysoké četnosti používání internetu studenty přispívá i fakt, že se lze dnes k síti připojit z nejrůznějších zařízení, nejenom z počítače. Studenti se nejraději připojují z přenosných zařízení, mezi která řadíme notebooky, tablety a mobilní telefony, u kterých dnes převládají jejich „chytře“ verze, tzv. smartphony. Smartphony pak mezi studenty jednoznačně vedou, k internetu se z nich v roce 2019 připojilo 98,2 % z nich, častěji pak přes WiFi (96,9 % studentů), než přes mobilní data (84,5 % studentů). Z grafu č. 1 je patrné, že studenti používají internet v mobilním telefonu stejně, nebo téměř stejně často, jako internet samotný. Pouze v několika zemích je rozdíl větší, např. v Itálii 94,4 % studentů uvedlo, že použilo internet, nicméně na mobilním telefonu se k internetu připojilo pouze 86 % italských studentů.

Počet studentů používajících pro přístup k internetu notebook již také přesáhl 90 %. Počet studentů používajících internet na tabletu proti telefonu a notebooku zaostává, od roku 2013 však významně narostl, a to o 43 procentních bodů (z 5,4 % na 48,4 %).

Graf 2: Používání internetu studenty na jednotlivých typech zařízení; 2019

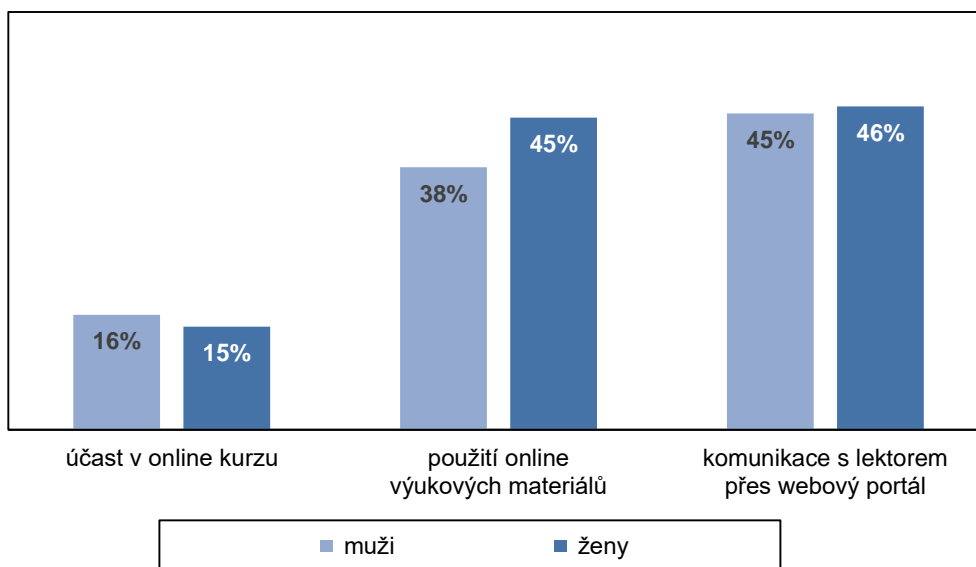
Zdroj: ČSÚ, šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci

Do online kurzů se studenti moc nehlásí

Pod vlivem nových technologií se mění i vzdělávací procesy, informační technologie se staly nezbytnou součástí školní výuky. Kromě využití ICT pro potřeby klasické školní výuky, je mohou studenti využít i pro zapojení se do dalších online vzdělávacích aktivit jak ve škole, tak ve svém volném čase. Nejčastěji (45,9 %) studenti využili internet pro online komunikaci s lektorem/učitelem nebo dalšími studenty přes některý ze specializovaných studijních portálů (jako je např. Moodle). Přes 40 % studentů také použilo online výukový materiál, ať už se jednalo o textové materiály nebo výuková videa např. na YouTube. Nejméně často (15,7 %) se studenti přihlásili do nějakého online kurzu (např. jazykového). Online kurz byl ale jedinou ze zmíněných vzdělávacích aktivit, do které se častěji zapojili studenti než studentky. Zde je nutno obzvlášť upozornit, že výše zmiňovaná data za zapojení studentů do online vzdělávacích aktivit jsou za rok 2019 a neodráží tak situaci, která ve školství nastala v souvislosti s výskytem nemoci Covid-19, kdy lze očekávat výrazný nárůst zapojení studentů do online výuky.

ANALÝZA

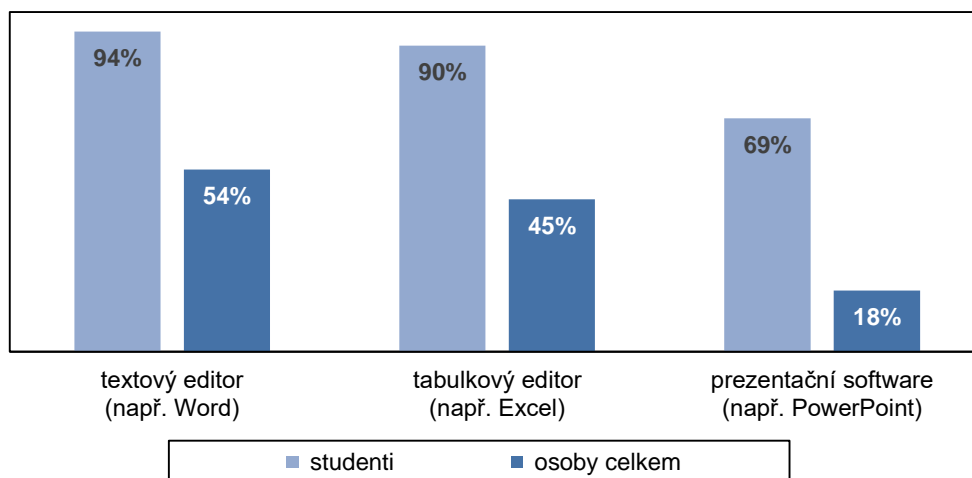
Graf 3: Online vzdělávací aktivity studentů; 2019

Zdroj: ČSÚ, šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci

K tomu, aby mohli studenti informační technologie naplno využívat (nejenom) ke studijním účelům, je v dnešní době nezbytné, aby ovládali alespoň základní tzv. kancelářský software. Jak je vidět z grafu 4, tak pro české studenty by to neměl být problém, přes 90 % z nich uvedlo, že v posledních 12 měsících použilo Word nebo jiný textový editor, či Excel nebo podobný tabulkový procesor, z toho 56,7 % jej využívalo včetně pokročilých funkcí. Téměř 70 % studentů také vytvářelo prezentaci v některém z k tomu určených programů. Kancelářské programy studenti používají přibližně 2x až 4x častěji než je tomu u celkové populace.

Graf 4: Používání vybraného kancelářského softwaru; 2019

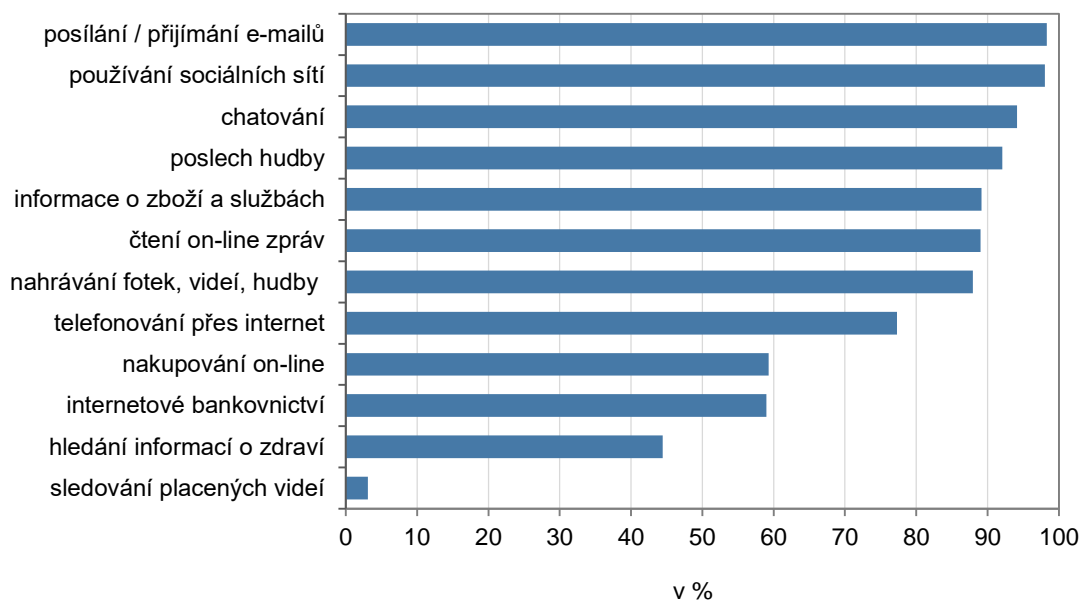
Zdroj: ČSÚ, šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Vzhledem k množství času, který studenti tráví na počítači a internetu, je zřejmé, že zde pouze nepracují na věcech do školy, ale že velká část studentů navštěvuje internet především kvůli zábavě. V roce 2019 bylo nejčastější studentskou aktivitou na internetu v posledních 3 měsících posílání e-mailů (98,3 %), používání sociálních sítí (98,0 %) a chatování (posílání zpráv např. přes aplikace Messenger či WhatsApp 94,1 %). Naopak mezi méně frekventované činnosti prováděné českými studenty patří např. online nakupování (59,3 %), vyhledávání informací týkajících se zdraví (44,4 %) a především sledování filmů a videí, za které je nutné zaplatit, jako např. těch přes službu Netflix (3,1 %).

Graf 5: Studenti používající internet k vybraným činnostem; 2019

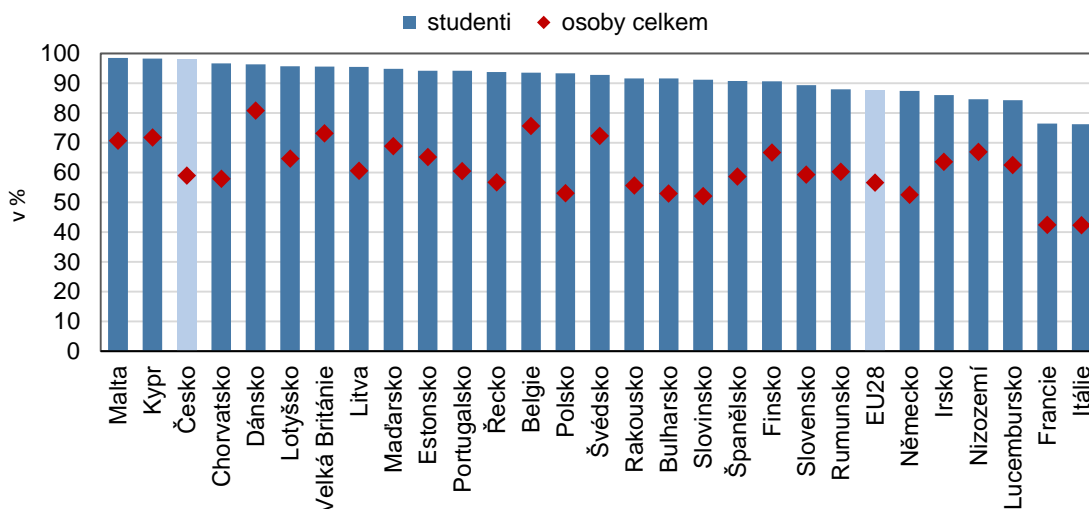

Zdroj: ČSÚ, šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci

Studenti mívají, bez ohledu na národnost, podobné zájmy a u mnoha internetových činností nejsou mezi jednotlivými národy velké rozdíly. Ve všech zemích je mezi studenty velice oblíbená elektronická komunikace ve všemožných podobách. U posílání e-mailů, chatování a používání sociálních sítí se evropský průměr studentů-uživatelů pohybuje těsně pod 90 %. Pouze telefonování přes internetové aplikace není tak populární a je to jediný ze zmíněných ukazatelů, kde jsou čeští studenti pod evropským průměrem (77,6 %). Nejméně přes internet telefonují studenti v Irsku (59,4 %), mailují v Bulharsku (72,1 %), chatují v Rumunsku (63 %) a sociální sítě nejméně používají studenti v Itálii (76,2 %). Podprůměrní rovnou ve všech čtyřech ukazatelích jsou studenti Francie, Irsko a Lucemburska.

ANALÝZA

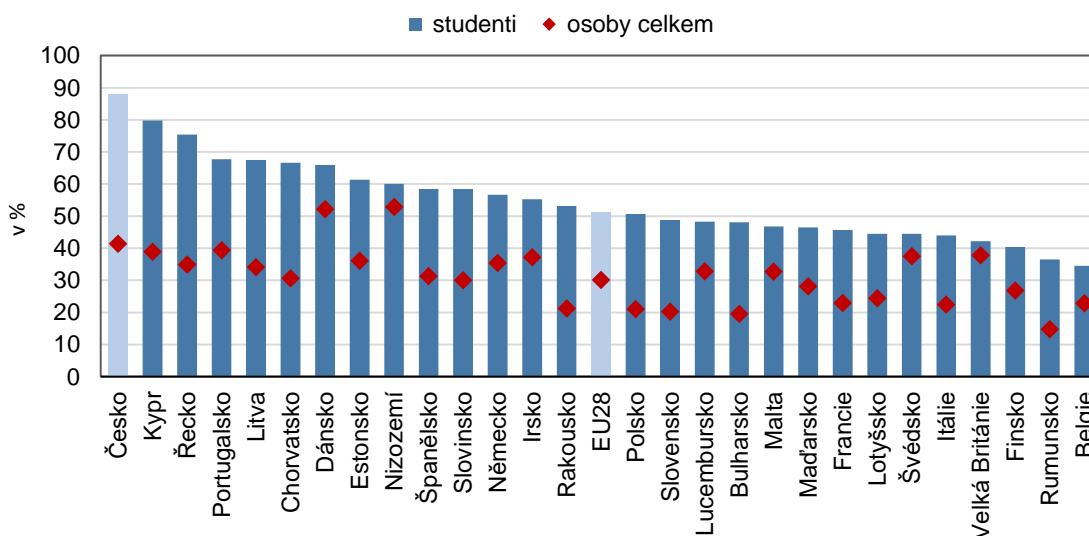
Graf 6: Používání sociálních sítí; 2019

Zdroj: Eurostat

Studenti také internet využívají k získávání nejrůznějších informací. Čeští studenti (89 %) v roce 2019 patřili společně s estonskými (89,8 %) a finskými (87,1 %) studenty k největším čtenářům online zpráv, naopak o informace týkající se zdraví se zajímali podprůměrně často (44,4 % vs. průměr EU28 53,8 %). Naopak informace o zboží a službách hledali v 89,1 % případů, což je nad evropským průměrem (76,7 %). Nejrůznější obsah je ale možné na internetu nejenom hledat, ale svým způsobem i vytvářet. Mezi českými studenty je, v případě srovnání s ostatními státy EU28, nejvyšší podíl těch, kteří na internet nahrávají svůj vlastní obsah, jako jsou např. videa, fotografie nebo hudba (87,9 %). Průměr za EU28 je v případě tohoto ukazatele 51,4 % a Česko tak mezi evropskými státy výrazně vyniká.

Graf 7: Nahrávání fotek, videí a hudby na internet; 2019

Zdroj: Eurostat

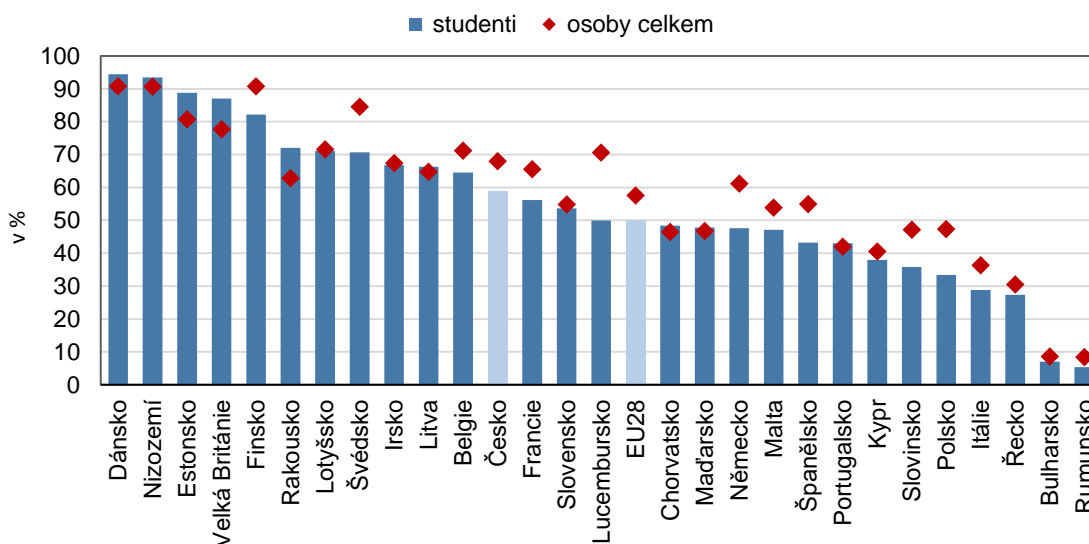
Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Poměrně výrazné rozdíly pak najdeme u používání internetového bankovníctví. Zatímco např. v Dánsku a Nizozemsku tuto službu používá přes 90 % tamních studentů, v Bulharsku a Rumunsku to je méně než 10 % studentů. V průměru EU28 využívá služeb internetového bankovníctví rovná polovina studentů a Česko se tak s hodnotou 59 % nachází nad evropským průměrem. V případě internetového bankovníctví nabízí mezinárodní srovnání několik zajímavých případů. Nejenom že najdeme poměrně výrazný rozdíl v jeho používání mezi studenty v jednotlivých zemích, jak je zmíněno výše, ale i ve srovnání mezi studenty a celkovou populací daných zemí. V některých zemích není mezi těmito skupinami téměř žádný rozdíl (např. Irsko 66,8 % studentů a 67,4 % osob celkem), někde je používání rozšířenější v celkové populaci (např. Lucembursko, 70,6 % osob celkem vs. 50 % studentů), někde je ale tato služba používanější mezi studenty (např. Velká Británie, 87,1 % studentů vs. 77,7 % osob celkem).

Graf 8 : Používání internetového bankovníctví; 2019

Zdroj: Eurostat

Autor

Jitka Wichová

Odbor statistik rozvoje společnosti

Tel.: +420 274 052 005

E-mail: jitka.wichova@czso.cz